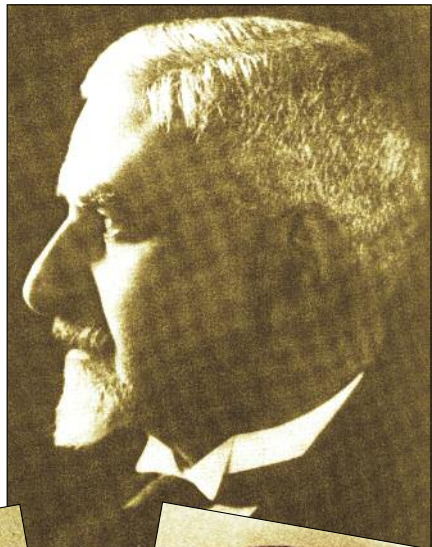

Emilio Diena

och Diena-dynastin

av Ørn Gramh

Familjen Diena i Italien intar en särställning inom filatelin, där dess medlemmar i fyra generationer satt sin prägel. Solida kunskaper och stor integritet har hela tiden varit ett kännetecken för familjen.

Alberto Diena
(1894–1977)

Mario Diena
(1891–1971)

Enzo Diena
(1927–2000)

Emilio Diena föddes den 26 juni 1860 i Modena i norra Italien, där fadern var en ansedd bankir. År 1888 var Emilio klar med sin juridiska utbildning vid universitetet i Rom, och började arbeta inom faderns bankverksamhet.

Då de ekonomiska nedgångstiderna nådde Italien på 1890-talet, tvingades Emilios fader att slå igen sin bankirverksamhet. För att få en ny anställning åkte Emilio till Rom 1894.

I Rom fick han jobb som bibliotekarie på Post- och telegrafministeriet. I arbetsuppgifterna ingick även att verka som kurator vid ett postmuseum, vilket dock inte var of-

fentligt och inte öppet för allmänheten. Detta arbete passade Emilio väl eftersom han redan vid 11 års ålder börjat intressera sig för frimärken. Här arbetade Emilio Diena ända fram till sin pensionering.

Frimärkshandlaren Carlo

Det sägs att familjen Diena aldrig varit aktiv inom frimärkshandeln, men det finns ett undantag. Emilios sju år äldre broder Carlo startade redan 1871 ett frimärksföretag, som han 1886 flyttade till Nice.

Något som tryggt kan kallas

en tradition i familjen Diena, har varit att dela med sig av sina kunskaper, och i detta avseende var Carlo inget undantag. Redan på 1870-talet skrev han flera artiklar i fackpressen, och under många år var han också italiensk medarbetare i Moens berömda tidskrift "Timbre-Poste". År 1878 deltog Carlo i den senare så berömda Pariskongressen där han höll ett föredrag om Modenas posthistoria.

forts sid 6.

När staten Romagna rev sig loss från Vatikanstaten 1859, gav den också ut egna frimärken. Här ett halverat märke i valören 6 Bajocci från 1859 signerat Emilio Diena. Det såldes hos Corinthilla i december 1998 för motsvarande 590 000 kronor.

utgavs en liten broschyr rörande nytryck som Moens själv hade framställt. Denna broschyr trycktes endast i 150 exemplar, och är i våra dagar mycket sällsynt.

Sicilien – en forskningsbragd

År 1904 publicerade Stanley Gibbons Emilio Dianas forskning kring Siciliens sju frimärken 1859. Utgåvorna räknas bland de svåraste som man kan bedriva forskning kring. De var giltiga under endast ett års tid, och tryckplåtarna blev förbättrade otaliga gånger.

Dianas arbete publicerades på engelska, och major E. B. Evans hade ansvar för den språkliga bearbetningen. Även denna publikation utgavs i en ny upplaga av Bolaffi år 1969 – utan ändring i texten. Dianas arbete med Siciliens frimärken räknas fortfarande bland världens främsta filatelistiska forskningsbragder.

En fantastisk handboks-katalog

Emilio Diena bedrev inte bara forskning kring de klassiska utgåvorna, utan sammanställde också en innehållsrik katalog, som omfattade alla de italienska staterna samt kungariket Italien med tillhörande områden.

Katalogen publicerades 1923 och är mer en handbok genom sin stora detaljrikedom. Den räknas fortfarande som en av de mest fullständiga publikationer av denna typ som någonsin sammanställts. Den är emellertid inte särskild känd

Detta brev har ett äkta blått märke och en ljusbrun postförfälskning. Makulering "Partenza da Napoli 30 Apr. 1861". Staten Italien grundades halvannan månad tidigare. Brevet har signatur av både Emilio och Alberto Diena.

forts från sid 4.

År 1883 publicerade Carlo Diena en bok om olika italienska städers stämpelmärken. I detta arbete var brodern Emilio en central medarbetare, och fick för detsamma en silvermedalj av den franska föreningen Société Française de Timbrologie.

Mot slutet av 1880-talet funderade Carlo på att publicera en generell filatelistisk bibliografi, men det blev tyvärr aldrig något av dessa planer.

Forskaren Emilio

Sitt renommé som filatelistisk

forskare grundlade Emilio på allvar 1894 med en handbok rörande Modenas frimärken. Publikationen, som fortfarande är ett standardverk, publicerades i en ny upplaga av Bolaffi så sent som 1969, utan att några ändringar i texten gjordes!

I detta arbete visade Emilio Diena sina kvaliteter som forskare, med ett stort kunnande, noggranna och stänga krav på källor och arkivmaterial, och en god förmåga att uttrycka sig skriftligt.

År 1898 publicerade Moens ett litet studium som Emilio Diena hade gjort om Romagnas frimärken, och lite senare

År 1972 hedrade Lichtenstein Emilio Diena med frimärket till höger, och 1989 var han årets motiv på Frimärkets dag-utgåvan i Italien. Det märket finns som illustration till en nyutgåva av hans handbok om Neapels frimärken.

utanför Italien, förmodligen på grund av att den utkom endast på italienska och bara i en upplaga.

Sönerna hjälper till

År 1932 publicerades Emilio Dienas forskningsarbete kring Neapels frimärken, och här finns också förfalskningarna med, både de som är avsedda att lura samlarna och de som gjordes för att lura posten.

I detta arbete ser vi också att det inte bara var Emilio Diena, utan en hel familj som sysslade med frimärken och filateli. De omfattande arkivstudierna som gjordes för att få fram material till detta arbete gjordes av Emilios två söner Alberto och Mario.

Fantastiskt bibliotek

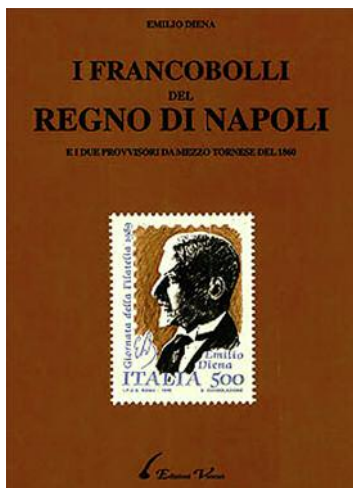
Emilio Diena hade ett stort intresse för frimärkslitteratur från hela världen, och fram till första världskriget var han troligen den ende i Italien som ägde ett filatelistisk bibliotek av betydelse.

Boksamlingen växte snabbt och var redan mycket stor när Emilios söner övertog den. Biblioteket lär fortfarande vara intakt, och eftersom det kontinuerligt har kompletterats anses det idag som en av världens största privatägda samlingar av filatelistisk litteratur.

"Signerat Diena"

Signaturen Diena har stort anseende när det är fråga om ett objekts äkthet. Redan mot slutet av 1800-talet började Emilio granska frimärken, och samtidigt sammanställde han en stor referenssamling som kun-

Alberto Diena är förmodligen den i Diena-familjen som har signerat flest objekt. Här finns hans signatur på ett vackert finskt brev. Dessutom finns hans son Enzo Dienas signatur på objektet.

de användas när expertutlåtanden skulle ges. Som filatelistisk expert var Emilio Diena på sin tid världens främste, och signaturen "E. D." har sitt värde även idag.

Senare övertog Emilios söner detta expertarbete, och inte minst Alberto har signerat oerhört många objekt från så gott som alla världens hörn.

Juryarbete i generationer

Vid utställningen i Paris 1892 deltog Emilio Diena för första gången som medlem av en internationell jury. Sista gången han fungerade som jurymedlem var vid utställningen i Prag 1938.

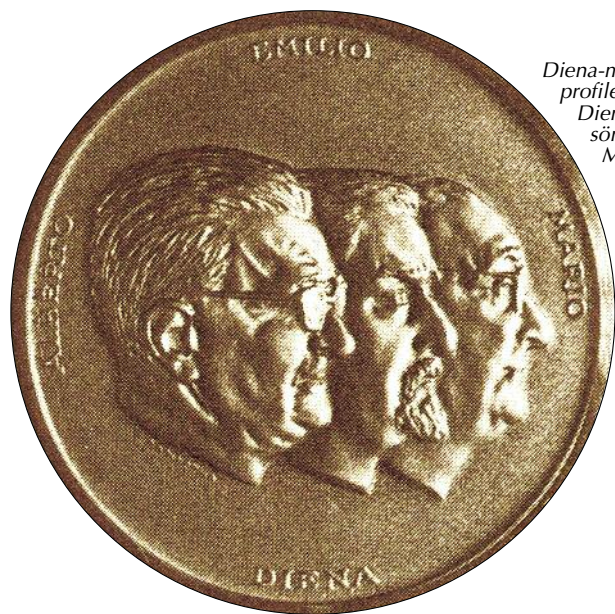
Under de mellanliggande 46 åren var han en högt respekterad medlem av nästan alla internationella juryer. Naturligtvis deltog han också i juryarbetet vid otaliga nationella och regionala utställningar, och då för det mesta som juryns ordförande. Det sägs att han till och med ensam fungerade som jury vid en utställning i Buenos Aires 1910.

Det internationella juryarbetet fördes också vidare av de senare generationerna Diena. I första hand var det Mario som kallades till de flesta internationella juryuppdragen, men 1960 dök även Albertos son Enzo upp på denna arena.

Juryskreterare och journalist

Enzo Diena föddes 1927 och

Diena-medaljen visar profilerna av Emilio Diena och hans två söner Alberto och Mario.

forts från sid 7.

började sin filatelistiska aktivitet 1946 tillsammans med fadern och sin farbror. Han var utbildad journalist, och skrev flera uppmärksammade artiklar i olika filatelistiska ämnen, både i fackpress och i dagspress. År 1992 redigerade och ledde han i flera månader ett TV-program i Italien om frimärken och frimärkssamlande.

Vid utställningen i Polen 1960 deltog Enzo för första gången som jurymedlem, och under otaliga år fungerade han som jurysekreterare vid de större utställningarna. Detta delikata arbete skötte Enzo med en sällsynt kombination av sto-

ra kunskaper och god diplomati. Vid alla de främsta internationella utställningarna mellan 1960 och 1985, var därför Enzo Diena nästan självskrivnen som jurymedlem och jurysekreterare.

En otrolig rad utmärkelser

Ingen har såsom Emilio Diena och den dynasti han grundade, medverkat till att placera Italien på den filatelistiska världskartan. Det är därför inte särskilt överraskande att han av kung Victor Emanuel III hedrades med två av Italiens främsta utmärkelser. Lindenberg-medaljen fick han redan 1906, och Taplingmedaljen kom 1929. För sin publikation om Nea-

pels frimärken tilldelades han Crawfordmedaljen 1934.

År 1921 blev han en av de första som fick signera "rullan" hos "The Royal" i England. Något som även andra medlemmar i dynastin vederfors, när Mario Diena signerade 1956 och Enzo Diena 1977. Varken förr eller senare har tre medlemmar av samma familj fått sätta sitt namn på detta dokument.

Fjärde generation

När Emilio Diena avled i Rom den 9 oktober 1941, förlorade filatelin en av sina allra främsta representanter genom tiderna. Samtidigt hade grunden lagts så att andra medlemmar av familjen kunde ta över.

Från grundandet 1919 till sin död var Emilio Diena ordförande för det italienska filatelistförbundet, och efter kriget övertog Mario Diena denna post som han innehade fram till 1968.

Mario Diena dog 1971 och Alberto 1977. Efter Enzo Dienas död den 21 januari 2000 övertogs ledningen av dynastins verksamhet av Raffaele Maria Diena – den fjärde generationen i familjen i filatelins tjänst.

Familjen Diena som själv mottagit så många medaljer och hederstecken, har även instiftat en medalj – Diena-medaljen. Den visar på ena sidan Emilio, Alberto och Mario Dienas profiler. Medaljen utdelas vart tredje år till den mest framgångsrika italienska utställaren under perioden. □

Den som har tillgång till Internet, kan läsa Örn Grahms tidigare artiklar i denna serie om filatelins förgrundsfigurer på vår hemsida:

www.filateli.se

Tryck därefter på knappen "Smakprov".

Denna brevframsida från Neapel har signaturer från både Emilio och Alberto Diena, och dessutom hela 32 frimärken. Objektet fanns tidigare i Ignatio Mormino-samlingen.